

Patiënteninformatie

CPAP-apparaat

Het is belangrijk dat u zich ten laatste om 17.00 uur aanmeldt bij de inschrijvingen op het gelijkvloers.

Datum:/...../.....

Campus :

Inleiding

Deze brochure biedt u de nodige informatie over het CPAP-apparaat. Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw arts of verpleegkundige.

Gelieve deze brochure mee te brengen als u naar het ziekenhuis komt.

Wat betekent CPAP?

CPAP (**C**ontinue **P**ositive **A**irway **P**ressure) wil zeggen continue positieve luchtdruk. Met het CPAP-apparaat wordt er dus lucht onder druk afgeleverd.

Hoe werkt het apparaat?

Het apparaat omvat een motor die de kamerlucht aanzuigt en onder druk zet. Deze lucht onder druk wordt via een buizensysteem op een neus- of mond-neusmasker gestuurd in uw neus, keel en luchtpijp. Doordat er in de mond- en keelholte een overdruk bestaat, kan deze niet meer dichtklappen, de keel wordt als het ware opgeblazen. Als u met zo'n toestel slaapt, snurkt u niet meer, voelt u zich na enkele nachten gebruik veel beter uitgeslapen en duidelijk fitter overdag. De druk dient individueel aangepast te worden, dit gebeurt tijdens een slaaponderzoek in het slaaplaboratorium.

Hoe ziet het toestel eruit?

Er zijn momenteel toestellen op de markt niet groter dan een schoendoos, handig opgeborgen in een draagtas (gewicht slechts ongeveer 3 kg). Het CPAP-apparaat werkt op 220 Volt (kan desnoods op 110 Volt, en mits aanpassing zelfs op een autobatterij functioneren). Het bijhorend neusmasker wordt op de neus geplaatst en met een bandensysteem met velcro bevestigd omheen het hoofd.

Procedure

Wie schrijft dit toestel voor?

Eerst dient bewezen te worden dat u aan een ernstige vorm van slaapapneu lijdt; en dit gebeurt aan de hand van een slaaponderzoek (opname van 1 nacht op het slaaplaboratorium).

Indien u in aanmerking komt (dit wil zeggen als u meer dan 20 apneus per uur hebt en klachten vertoont), wordt terug een opname van 1 nacht voorzien. 's Avonds past men het masker aan en 's nachts, terwijl u slaapt, bepaalt men welke de juiste druk is waarmee u moet behandeld worden om de apneus te doen verdwijnen (instellen van het apparaat). U dient dan ook een formulier te ondertekenen om de aanvraag tot behandeling met CPAP bij uw ziekenfonds in te zetten (voorlopig vraagt men nog 2 klevertjes van uw ziekenfonds).

De eerste goedkeuring tot terugbetaling van uw behandeling wordt toegekend voor 6 maanden.

U dient zich dan ook op controleraadpleging aan te melden na ongeveer zes maanden. De aanvraag tot verlenging van uw therapie gebeurt vanaf dat ogenblik jaarlijks.

U dient zich dan ook jaarlijks op controleraadpleging aan te melden met uw toestel. Er wordt een nieuwe balans onder therapie opgemaakt, en indien nodig wordt de CPAP-druk aangepast.

De firma die de toestellen levert, wordt door ons gecontacteerd om met u 1 week na proefnacht een afspraak te maken om het toestel te leveren; zij stellen de juiste druk in en geven u ook de nodige instructies.

Onkosten en administratie

Het toestel en alle toebehoren zijn eigendom van de firma LINDE. Al de facturen van de firma worden betaald door het ziekenhuis. Het ziekenfonds betaalt het grootste deel van de kosten rechtstreeks terug aan het ziekenhuis. Het remgeld bedraagt 0,258 euro per dag. Maandelijks ontvangt u van het ziekenhuis een factuur van maximum 8 euro, afhankelijk van het aantal dagen die maand, op naam van de longarts.

Nevenwerkingen

Nasale CPAP is een zeer efficiënte vorm van een apneu-behandeling. Men snurkt niet meer, de apneu's (of adempauzes) verdwijnen en de slaapt herstelt zich, waardoor men zich overdag uitgeslapen en fit voelt. De behandeling is veilig en er zijn nauwelijks grote verwickelingen. Toch ondervinden heel wat gebruikers kleine hinder van het systeem :

Neusproblemen

Neusproblemen liggen voor de hand. Gedurende de hele nacht krijgen de "weerloze" neusslijmvliezen een continue koude luchtstroom onder een atmosferische druk van 5 tot 15 mBar te verdragen (neusverstopping of neusloop). Problemen van verstopte neus zijn frequent en doen zich vooral voor bij het opstarten van de behandeling.

De continue supra-atmosferische druk op het neusslijmvlies is prikkelend, de neusbloedvaatjes gaan wijd openstaan, wat aanleiding geeft tot zwellen van het neusslijmvlies (waardoor de neus toegaat) ofwel een overproductie van slijmvlies uitlokt (neusloop). Om ernstige neusverstopping te verhinderen kan er voor het slapengaan een neusverstuiver worden gebruikt die de bloedvaatjes doet ontzwellen (bv Dexarhinospray, Otrivine, Vibrocil, ...) Deze neusverstuivers worden echter best alleen gebruikt met medeweten van een arts die op de hoogte is van de nasale-CPAP behandeling. Ook langdurig gebruik van deze sprays is af te raden, gezien na enkele weken het medicament aanleiding kan geven tot een omgekeerd effect. In plaats van de neusbloedvaatjes te ontzwellen komen ze dan meer open te staan.

Als het probleem bestaat in "voortdurend snotteren" wordt best een andere neusspray gebruikt die specifiek het neusslijmvlies probeert droog te houden (bv Atronase). Soms komt door de CPAP een

onderliggende “allergische neus” aan het licht en dient uw arts lokale corticosteroïdenbehandeling voor te schrijven (bv Rhinocort, Beconase, ...).

Bij persisterende neusproblemen dient u in ieder geval de arts die u CPAP heeft voorgeschreven te raadplegen. Die zal uitmaken in hoeverre een aanvullend onderzoek door een neus-, keel-, oorarts dient te gebeuren. Soms wordt de neusverstopping in de hand gewerkt door een uitgesproken scheefstand van het neustussenschot of door lokale neusverdikking die chirurgisch kunnen verwijderd worden. In hoeverre bevochtigers de neusklachten doen verminderen is niet duidelijk. Toch zijn er mensen die daar baat bij vonden, vooral als de lucht in de slaapruijnte wordt verwarmd.

Maskerproblemen

Op de tweede plaats van de meest frequent geformuleerde klachten staan de maskerproblemen. Ofwel sluit het masker onvoldoende af en ontsnapt er lucht langsheen het masker, er is dus een lek en de druk daalt. De CPAP-motor moet harder en harder draaien om de ingestelde druk te kunnen bereiken. Dit is duidelijk te horen door een toename van het lawaai!

Bovendien kan er op die manier voortdurend een koude luchtstroom in de ogen “waaien” waardoor deze ontsteken, rood en pijnlijk zijn. Anderzijds, als men het masker te strak aanspant dan kunnen er wondjes of verzweringen optreden, vooral op de neusbrug (deze zone is zeer kwetsbaar gezien er op die plaats geen spierweefsel noch vet is tussen de huid en het neusbeen). Om dit te vermijden is het noodzakelijk bij het aanpassen van de “klassiek driehoekige maskers” eerst de onderste banden aan te spannen (de banden onder het oor), daarna pas de bovenste banden aan te snoeren.

Vrouwen gebruiken liefst geen nachtcrème, want dan schuift het masker makkelijker.

Bij problemen: contacteer de firma Linde op gratis klantnummer 0800 135 37 of betalend nummer 070 23 38 24.

Soorten maskers

De best gekende en wellicht de meest gebruikte zijn de “klassieke” driehoekige maskers bestaande uit een harde frame met een zachtere silicone tussenlaag.

Een alternatief type is het ADAM-masker waarbij de lucht rechtstreeks in de neus wordt gebracht. Het Adam-systeem bestaat uit 2 zachte rubbertjes die in een schelp vastzitten. Deze rubberen trechttertjes (neusdopjes) passen in de neusgaten en worden ter plaatse gehouden door een bandensysteem. Lekkage of irritatie van de neusgaten kan worden vermeden door vaseline of een analoog product rondom de neusdopjes te smeren (let wel: zo u via uw CPAP ook zuurstof toegediend krijgt, moet u in plaats van een vaseline een niet-veethoudende zalfbereiding gebruiken – dit kan door uw apotheker worden bereid).

Welk masker is voor u best geschikt?

Na het uitproberen van verschillende types maskers zal er één geschikt uitgekozen worden naargelang de vorm van uw gezicht en neus.

Aandachtspunten masker

Lekkage van lucht naar de ogen steeds vermijden. Als dit toch voorkomt, probeer dan zachtjes de hoofdband aan te spannen tot deze lekken voelbaar weg zijn.

In het masker zit een gaatje met een doormeter van 4 mm. **Plak dit nooit dicht!**

Algemene richtlijnen

Een masker kan soms huidirritatie veroorzaken ter hoogte van de neus, vooral op het bovenste deel van de neus. Het is niet abnormaal dat de huid 's morgens een lichte roodheid vertoont, na een tijdje verdwijnt dit vanzelf.

Wij wensen U een goede nachtrust in onze dienst en staan steeds open voor suggesties en opmerkingen in verband met deze brochure.

Patiëntenvereniging Apneuvereniging Vlaanderen

Om bekendheid te geven aan de ziekte 'slaapapneu' en om de belangen van de patiënten te behartigen is er een vereniging opgericht nl. Apneuvereniging Vlaanderen.

Als u vragen of problemen hebt, kan u contact opnemen met de vereniging via 03/4942739 of website www.apneuvereniging.be .

Tot slot

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij uw behandelend arts of de verpleegkundigen. Wij hopen van harte dat deze brochure u wegwijs heeft gemaakt.

Wie contacteren bij vragen/problemen?

Longziekten
Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 TURNHOUT
 014 40 63 80

Slaaplabo
 014 44 44 43
Maandag tot vrijdag: 14 uur tot 20 uur

Dr. P. Driesen
Dr. S. Vanhees
Dr. M. Van den Heuvel
Dr. L. Decoster
Dr. B. Legius

AZ Turnhout vzw
www.azturnhout.be
info@azturnhout.be

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef
Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout
014 40 60 11

Campus Sint-Elisabeth
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
014 40 60 11